

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)»

ПРОЄКТ

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
за спеціальністю (предметною спеціальністю)
A4 Середня освіта (Географія)

ПОЛТАВА, 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

При розробці освітньої програми враховані вимоги Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020 р.); Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року (розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р), Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024 р.), Державного стандарту базової середньої освіти (2020), Державного стандарту профільної середньої освіти (2024) та Проекту «Стандарт вищої освіти України другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)» (2023 р.).

Освітньо-професійна програма «**Середня освіта (Географія)**» спеціальності **014.07 Середня освіта (Географія)** для підготовки магістра розроблена робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по-батькові	Науковий ступінь та / або вчене звання	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, найменування посади)
Гарант освітньої програми		
Вішнікіна Любов Петрівна	доктор педагогічних наук, професор	професор кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Члени робочої групи		
Шуканова Анжела Анатоліївна	кандидат педагогічних наук, доцент	завідувач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Єрмаков Вячеслав Володимирович	кандидат географічних наук, доцент	доцент кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Сарнавський Сергій Петрович	доктор філософії з Наук про Землю	старший викладач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Лобода Юлія Анатоліївна		студентка 1 курсу спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) другого (магістерського) рівня вищої освіти
Калантай Таїсія Петрівна		студентка 1 курсу спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) другого (магістерського) рівня вищої освіти
Каленіченко Леся Станіславівна		директор Красногорівського ліцею Білоцерківської сільської ради Миргородського району Полтавської області

(представник роботодавців)		
Мироненко Леонід Леонідович (представник роботодавців)	кандидат педагогічних наук	заступник начальника управління – начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Полтавській області
Ярошенко Юлія Олександрівна		директор Полтавського міського центру позашкільної освіти
Білокінь Валентина Валеріївна		директор школи Мачухівського ліцею Мачухівської сільської ради Полтавського району Полтавської області
Романчук Роман Станіславович		вчитель географії загальноосвітньої школи I-III ступенів №20 імені Бориса Серги Полтавської міської ради Полтавської області
Сорочан Валентина Сергіївна (представник роботодавців)		директор загальноосвітньої школи I-III ступенів №20 імені Бориса Серги Полтавської міської ради Полтавської області

1. Профіль освітньої програми «Середня освіта (Географія)»

The profile of the educational program «Teacher Training (Geography)»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу	Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка Poltava National V.G. Korolenko Pedagogical University
Ступінь вищої освіти та назва освітньої кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Master Магістр середньої освіти (Географія) Master of Teacher Training (Geography)
Назва професійної кваліфікації мовою оригіналу	Вчитель географії, викладач закладу фахової передвищої Teacher of Geography, Lecturer of an Institution of Professional Pre-Higher
Офіційна назва освітньої програми	«Середня освіта (Географія)» «Teacher Training (Geography)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Висновок акредитаційної комісії від 26 грудня 2023 р. протокол № 21 (30) Сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія) № 6628 від 26.12.2023, дійсний до 01.07.2029 року
Цикл/рівень	Другий (магістерський) рівень: НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF -LLL – 7 рівень
Передумови	Диплом бакалавра / спеціаліста / магістра
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://geography.pnpu.edu.ua/?page_id=2940
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечення кваліфікованої підготовки професіоналів, які володіють концептуальними теоретичними і прикладними знаннями й вміннями з географічних й психолого-педагогічних наук та дидактики географії, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі і проблеми, здійснювати інноваційну творчо-пошукову	

діяльність в освітніх закладах, поєднуючи з навчанням й особистим розвитком упродовж життя

3 – Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, предметна спеціальність)</p>	<p>Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність – А4 Середня освіта (Географія) <i>Об'єкт вивчення:</i> організація і забезпечення освітнього процесу з географії у закладах освіти; педагогічні теорії, концепції, методики навчання й викладання географічних дисциплін. <i>Цілі навчання:</i> підготовка професіоналів, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в географічній освіті, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> сучасні теоретичні засади фундаментальних і прикладних психолого-педагогічних й географічних наук, достатні для формування спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем організації освітнього процесу, проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності. <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, освітні технології та методики формування системи загальних і предметних компетентностей з географії в закладах освіти, інформаційно-комунікаційні та геоінформаційні технології. <i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; моделі географічних об'єктів вивчення, технологічне обладнання (прилади для досліджень навчально-географічного і краєзнавчого-дослідницького спрямування), програмне забезпечення; інформаційні ресурси та технології; бази для проведення практик</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Вища освіта в галузі знань «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності А4 Середня освіта (Географія) Програма сфокусована на опануванні здобувачами загальних і фахових компетентностей, які спрямовані на формування їхньої здатності: здійснювати компетентнісне навчання географії у закладах, які забезпечують здобувачам отримання середньої освіти на засадах географічного краєзнавства; проводити педагогічні дослідження і впроваджувати інновації, що спрямовані на підвищення ефективності освітнього процесу.</p>

	Ключові слова: освітній процес, географія, учитель географії, середня освіта, компетентнісне навчання географії, географічне краєзнавство педагогічне дослідження, інновації в географічній освіті
Особливості програми	<p>Формування загальних і професійних компетентностей здобувачів здійснюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> – прикладним спрямуванням вивчення навчальних компонентів освітньої програми і виробничими педагогічними практиками під керівництвом досвідчених педагогів-практиків та науковців у закладах загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти; – широким застосуванням інформаційно-комунікативних технологій, що сприяє удосконаленню комунікативних навичок здобувачів, необхідних для ефективного навчання в змішаному режимі; – підготовкою здобувачів до організації туристично-краєзнавчої роботи в закладах освіти; – ґрунтовним вивченням методики застосування навчальних географічних інформаційних систем і технологій в освітньому процесі та створення електронних освітніх ресурсів; – залученням учасників освітнього процесу до програм академічної мобільності та неформальної освіти
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Допуском до професії є наявність підтвердженої документом про вищу освіту освітньої і професійної кваліфікації: Магістр середньої освіти (Географія). Вчитель географії, викладач закладу фахової передвищої, вищої освіти.</p> <p>Професіонал підготовлений до роботи в галузі освіти і здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010 зі зміною № 10 від 25.10.21 р.</p> <p>2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти</p> <p>2321 Викладач закладу професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Випускник може бути експертом, консультантом та радником із фахових питань у державних і приватних установах, в органах виконавчої влади, місцевого самоврядування, в громадських організаціях</p>
Подальше навчання	Мають право продовжувати навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти для здобуття першого наукового ступеня «доктор філософії» та/або набувати додаткові кваліфікації у системі післядипломної / неформальної освіти

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно- і компетентнісно-орієнтоване викладання прикладного спрямування. Провідними є методи проблемного викладення навчального матеріалу, частково-пошуковий та дослідницький. Навчальні заняття проводяться у формі професійно-орієнтованих проблемних лекцій і практичних занять, спрямованих на активізацію самостійної пошуково-творчої діяльності здобувачів. Теоретичні знання і прикладні вміння удосконалюються у процесі виконання індивідуальних і групових навчальних проєктів, виробничих педагогічних практик. Усі форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюються у традиційному, самостійному та інтерактивному режимах
Оцінювання	Екзамени, заліки, захист звітів із виробничих практик, публічний захист кваліфікаційної роботи, атестаційний екзамен із професійної підготовки
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти з географії, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.</p> <p>ЗК2. Володіння комунікативними навичками, спілкуватися з представниками інших професійних груп, здатність спілкуватися іноземною мовою у професій.</p> <p>ЗК3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.</p> <p>ЗК4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК5. Здатність до генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.</p> <p>ЗК6. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним</p>

Фахові компетентності (ПК)	<p>ФК1. Здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні природничо-географічні, суспільно-географічні, картографічні, психолого-педагогічні знання й навички і поглиблювати їх упродовж життя</p> <p>ФК2. Здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі з метою розширення й актуалізації географічних і психолого-педагогічних знань, пояснювати їх, працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом.</p> <p>ФК3. Здатність розуміти концептуальні засади та прикладну спрямованість формування краєзнавчої та туристичної компетентностей здобувачів закладів загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти.</p> <p>ФК4. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в географії та в освітньому процесі з географії, використовувати інновації та різноманітні підходи до розв'язання проблем у професійній діяльності упродовж життя.</p> <p>ФК5. Здатність здійснювати констатувальне, формувальне й форматувальне оцінювання результатів навчання учнів та/або студентів на засадах компетентнісного підходу, забезпечувати самооцінювання, взаємооцінювання та аналіз результатів навчання в змішаному режимі навчання.</p> <p>ФК6. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати нові електронні освітні ресурси, застосовувати ГІС технології в освітньому процесі.</p> <p>ФК7. Здатність аналізувати закономірності розвитку географічної оболонки, суспільно-географічні закономірності та проблеми різних географічних регіонів Землі відповідно різноманітності їхніх природних і економічних умов розвитку та формувати таке вміння в учнів та/або студентів.</p> <p>ФК8. Уміння знаходити й аналізувати, накопичувати й використовувати в освітньому процесі географічний навчальний матеріал, поміж якого краєзнавчий.</p> <p>ФК9. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями та/або студентами і педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; залучення різнопрофільних фахівців до освітнього процесу на засадах партнерства та інклюзивної освіти.</p> <p>ФК10. Здатність планувати та організовувати освітній процес з географії, застосовувати різні засоби навчання, види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів та/або студентів в онлайн і офлайн режимі навчання,</p>
-----------------------------------	---

	<p>стимулювати освітню вмотивованість і розвивати їхнє критичне мислення.</p> <p>ФК11. Здатність організовувати дослідницьку діяльність учнів та/або студентів на засадах академічної доброчесності; спрямовувати їх на навчання й самовдосконалення впродовж життя.</p> <p>ФК12. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p> <p>ФК13. Здатність формувати в учнів та/або студентів культуру здорового та безпечного способу життя, зберігати власне фізичне й психічне здоров'я під час освітньої діяльності як в офлайн, так і в онлайн режимі навчання, у повсякденному житті.</p> <p>ФК14. Здатність розвивати емоційний інтелект, вміння застосовувати прийоми психоемоційної саморегуляції та протистояти стресам і професійному вигоранню.</p> <p>ФК15. Здатність використовувати професійно профільовані знання і практичні навички організації туристично-краєзнавчої роботи відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного і медичного забезпечення</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН1. <i>Володіти</i> концептуальними засадами географічних і психолого-педагогічних наук, методологією наукових досліджень.</p> <p>ПРН2. <i>Орієнтуватися</i> у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі, працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом.</p> <p>ПРН3. <i>Знати</i> вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти, типовими освітніми програмами і <i>визначати</i> на їхній основі зміст предметних географічних компетентностей, контролювати й оцінювати рівень їх досягнення.</p> <p>ПРН4. <i>Аналізувати, інтегрувати і узагальнювати</i> природні й соціально-економічні закономірності формування та функціонування географічної оболонки Землі.</p> <p>ПРН5. <i>Демонструвати у практичній діяльності</i> володіння комунікативними навичками, проявляти емпатію, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ПРН6. <i>Добирати</i> доцільні методи, методичні прийоми, форми і засоби навчання географії відповідно до мети й</p>

завдань навчальних занять, вікових та інших індивідуальних якостей і особливих потреб учнів та/або студентів.

ПРН7. *Знати* зміст і особливості сучасних педагогічних технологій компетентнісного, особистісного й інтегрованого спрямування та *застосовувати* їх із метою навчання географії, всебічного розвитку і виховання учнів та/або студентів.

ПРН8. *Вміти застосовувати* технологію формування критичного мислення в учні та/або студентів для розуміння своїх цінностей та потреб, формування навичок рефлексії, уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку і ставити запитання.

ПРН9. *Знати* основи констатувального, формувального і форматувального підходів до оцінювання результатів навчання учнів та/або студентів, *вміти* застосовувати різні види, форми і способи контролю як в офлайн, так і в онлайн режимі навчання на підґрунті об'єктивності та академічної доброчесності.

ПРН10. *Демонструвати вміння* використовувати цифрові пристрої, їхнє базове програмне забезпечення, *застосовувати* наявні та створювати нові електронні освітні ресурси, використовувати ГІС технології в освітньому процесі.

ПРН11. *Демонструвати вміння* створювати безпечне освітнє, у тому числі електронне, середовище для організації та управління освітнім процесом.

ПРН12. *Створювати* умови для формування адекватної позитивної самооцінки й індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти в умовах змішаного режиму навчання.

ПРН13. *Використовувати* способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями; застосовувати практики концентрації уваги й усвідомленого емоційного реагування на підґрунті розвитку емоційного інтелекту.

ПРН14. *Уміти* знаходити й аналізувати, накопичувати й використовувати в освітньому процесі географічний навчальний матеріал, поміж якого краєзнавчий.

ПРН15. *Організовувати* та *проводити* позанавчальну роботу здобувачів освіти географічного, краєзнавчого, туристського або іншого фахового спрямування.

ПРН16. *Здійснювати* різні види планування освітнього процесу з географії, організовувати навчальні заняття

	<p>різних типів, на яких застосовувати як традиційні, так й інноваційні технології навчання учнів та/або студентів.</p> <p>ПРН17. <i>Застосовувати</i> наукові методи пізнання, елементи теоретичного і експериментального дослідження в професійно-інноваційній діяльності, навчатися й самовдосконалюватися упродовж життя.</p> <p>ПРН18. <i>Організовувати</i> дослідницьку діяльність учнів та/або студентів на засадах академічної доброчесності, спрямовувати їх на навчання й самовдосконалення впродовж життя.</p> <p>ПРН19. Використовувати професійно профільовані знання і практичні навички організації туристично-красознавчої діяльності відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного і медичного забезпечення</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Основний склад викладачів освітньої програми складається переважно з професорсько-викладацького складу кафедр географії, методики її навчання та туризму; психології; загальної педагогіки та андрагогіки; професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності ПНПУ імені В. Г. Короленка.</p> <p>Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають досвід наукової і практичної діяльності (відповідно до Ліцензійних умов). Поміж них, доктори і кандидати наук, професори й доценти, що забезпечують реалізацію ОП, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, науково-метричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Усі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації у вищих навчальних закладах.</p> <p>Кадрове забезпечення здійснюється відповідно чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності: 40% лекційних годин викладаються докторами наук; практичні заняття проводяться кандидатами наук, науково-педагогічними працівниками із високим рівнем наукової та професійної активності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпечення відповідно до ліцензійних умов повною мірою навчальними приміщеннями, спортивними залами, приміщеннями для науково-педагогічних працівників, бібліотекою, гуртожитками.</p> <p>Для організації освітнього процесу використовуються музейні і навчальні комплекси-кабінети на факультеті</p>

	<p>історії та географії (етнографії, краєзнавства, інноваційних освітніх технологій, картографії та ГІС-технологій, туризмознавства, кімнати-музеї В. О. Сухомлинського і А. С. Макаренка, Історії факультету), комп'ютерний клас. В аудиторіях наявний бездротовий доступ до мережі Інтернет, мультимедійне обладнання. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний сайт ПНПУ імені В. Г. Короленка http://pnpu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо. Офіційний сайт факультету історії та географії http://historic.pnpu.edu.ua/ містить інформацію про освітню (розклад занять, про організацію вивчення вибіркових дисциплін тощо), наукову діяльність, міжнародне співробітництво, культурно-мистецьке життя, інфраструктуру кампусу тощо. Офіційний сайт кафедри географії, методики її навчання та туризму http://geography.pnpu.edu.ua/ містить інформацію про науково-педагогічних працівників кафедри, результати моніторингу якості освіти, освітній контент, інформацію для абітурієнтів і студентів, про випускників ОП, контакти тощо.</p> <p>Студенти, що опановують освітню програму «Середня освіта (Географія)» можуть користуватися фондами бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, до складу якої входить чотири читальних зали. До надходжень бібліотеки входять підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література; web-сайт бібліотеки http://lib.pnpu.edu.ua/. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів. Здобувачі мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки http://elcat.pnpu.edu.ua/, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, функціонує Інституційний репозитарій http://dspace.pnpu.edu.ua/, який містить статті з наукових видань університету, матеріали конференцій, монографії, патенти, навчально-методичні та інші видання.</p> <p>Усі освітні компоненти, передбачені освітньою програмою, мають навчально-методичне забезпечення встановленого</p>

	зразка. Наявні угоди із базами, де передбачено проходження виробничих педагогічних практик
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива, за бажанням студента. Відповідно до Положення про внутрішню академічну мобільність студентів Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozhennya-pro-vnutrishnyu-akademichnu-mobilnist-studentiv-pnpu-imeni-v.-g.-korolenka.pdf та укладених договорів
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива, за бажанням студента. Відповідно до Положення про академічну мобільність в ПНПУ імені В. Г. Короленка http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist_2020.pdf та укладених договорів http://pnpu.edu.ua/education-abroad
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми «Середня освіта (Географія)»

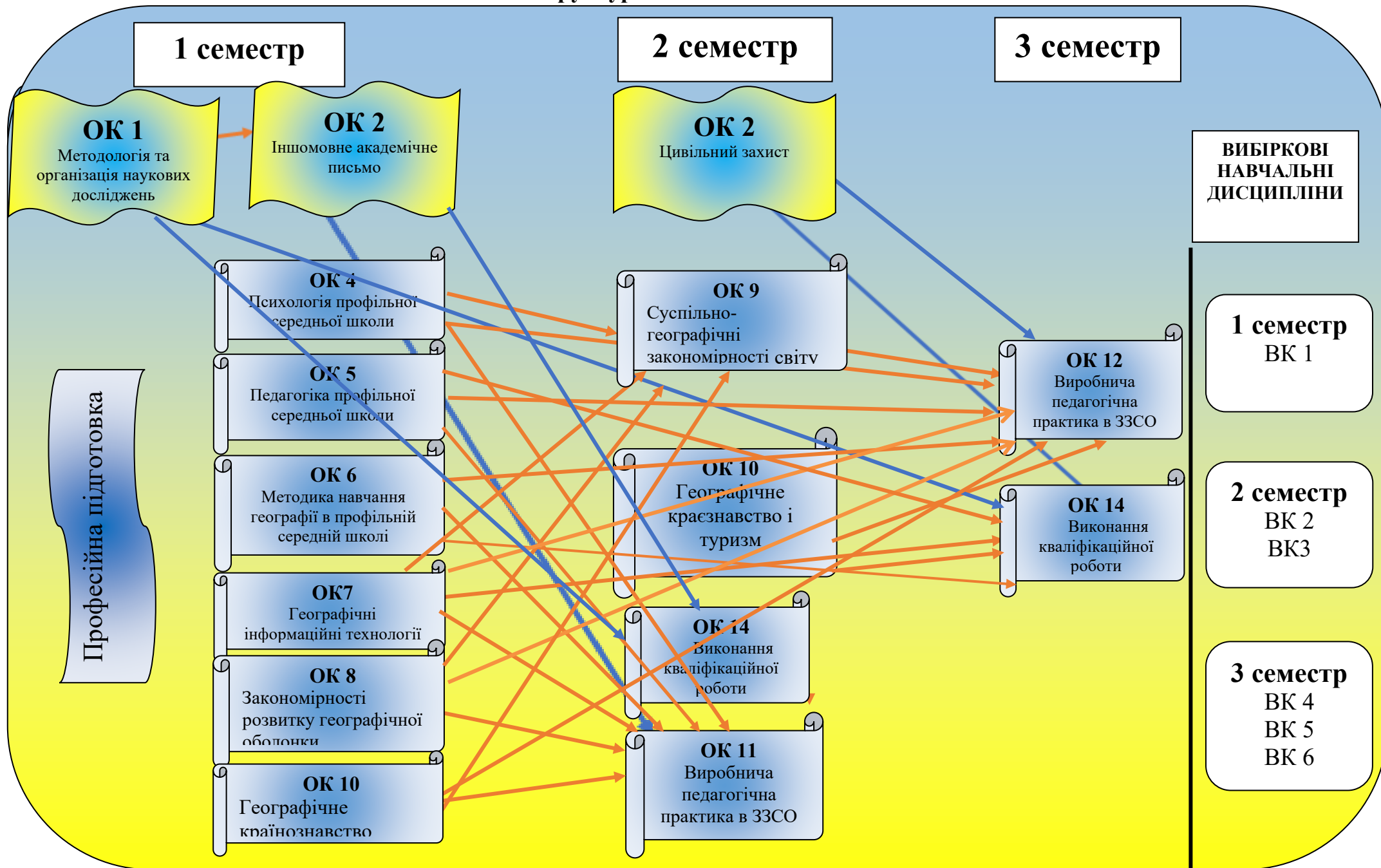
Код о/к	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
Загальна підготовка			
ОК 1	Методологія та організація наукових досліджень	3	Залік
ОК 2	Іншомовне академічне письмо	3	Залік
ОК 3	Цивільний захист	3	Залік
Всього		9	
Професійна підготовка			
ОК 4	Психологія профільної середньої школи	3	Залік
ОК 5	Педагогіка профільної середньої школи	4	Залік
ОК 6	Методика навчання географії в профільній середній школі	3	Залік
ОК 7	Географічні інформаційні технології в освіті	3	Залік
ОК 8	Закономірності розвитку географічної оболонки	4	Екзамен
ОК 9	Суспільно-географічні закономірності світу	4	Екзамен
ОК 10	Географічне країнознавство	3	Залік
ОК 11	Географічне краєзнавство і туризм	3	Залік
ОК 12	Виробнича педагогічна практика в ЗЗСО	15	Залік
ОК 13	Виконання кваліфікаційної роботи	12	
ОК 14	Атестація	3	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		66	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
ВК 1	Дисципліна за вибором студента	4	Залік
ВК 2	Дисципліна за вибором студента	4	Залік
ВК 3	Дисципліна за вибором студента	4	Залік
ВК 4	Дисципліна за вибором студента	4	Залік
ВК 5	Дисципліна за вибором студента	4	Залік
ВК 6	Дисципліна за вибором студента	4	Залік

2.2. Структура освітньої програми «Середня освіта (Географія)»

№ з/п	Код о/к	Назва компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти
1		2	3
<i>I семестр</i>			
1	ОК 1	Методологія та організація наукових досліджень	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
2	ОК 2	Іншомовне академічне письмо	Обов'язкова, цикл професійної підготовки

2	ОК 4	Психологія профільної середньої школи	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
3	ОК 5	Педагогіка профільної середньої школи	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
4	ОК 6	Методика навчання географії в профільній середній школі	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
5	ОК 7	Географічні інформаційні технології в освіті	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
6	ОК 8	Закономірності розвитку географічної оболонки	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
7	ОК 10	Географічне країнознавство	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
8	ВК 1	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
II семестр			
9	ОК 3	Цивільний захист	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
10	ОК 8	Суспільно-географічні закономірності світу	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
11	ОК 11	Географічне краєзнавство і туризм	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
12	ВК 2	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
13	ВК 3	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
14	ОК 12	Виробнича педагогічна практика в ЗЗСО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
15	ОК 13	Виконання кваліфікаційної роботи	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
III семестр			
16	ВК 4	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
17	ВК 5	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
18	ВК 6	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
19	ОК 12	Виробнича педагогічна практика в ЗЗСО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
21	ОК 13	Виконання кваліфікаційної роботи	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
22	ОК 14	Атестація	Обов'язкова, цикл професійної підготовки

2.3. Структурно-логічна схема ОП

Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація випускників освітньо-професійної програми здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Кваліфікаційна робота – це самостійна робота, що поєднує теоретичну та практичну підготовку в межах складових ОП підготовки студентів. Ця робота є формою контролю набутих студентом у процесі навчання знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої роботи. Виконання кваліфікаційної роботи підтверджує вміння застосовувати фундаментальні та прикладні знання з психолого-педагогічних і географічних наук, узагальнювати результати проходження педагогічних виробничих практик в освітніх закладах, вміння здійснювати педагогічне дослідження та узагальнювати й презентувати його результати. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недоброчесності. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на унікальність і наявність ознак академічного плагіату та оприлюднена на сайті кафедри ПНПУ імені В. Г. Короленка. Установлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти відбувається через публічний захист кваліфікаційної роботи, який здійснюється відкрито і гласно на засіданні екзаменаційної комісії</p>
<p>Вимоги до атестаційного екзамену</p>	<p>Атестаційний екзамен спрямовано на перевірку теоретичних знань та практичних вмінь, набутих студентами упродовж навчання на освітньо-кваліфікаційному рівні «магістр» із усіх освітніх компонентів професійної підготовки, засвоєння яких дозволяє скласти достатньо повне уявлення щодо психолого-педагогічних наук, сучасної географічної науки та методики навчання географії; закласти основи фахової компетентності майбутнього професіонала в галузі географічної освіти.</p> <p>Кожен білет атестаційного екзамену містить три випробувальні компоненти, що передбачають здатність оперувати понятійно-термінологічним апаратом із дисциплін, що винесені на атестаційний екзамен; доказово обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки і закономірності щодо географічних об'єктів, процесів та явищ; демонструвати прикладні вміння із психолого-педагогічних дисциплін та методики навчання географії та/або здійснення краєзнавчо-туристичної роботи</p>

Вимоги до публічного захисту	На захисті кваліфікаційної роботи студенту надають слово для викладу основних результатів, отриманих під час виконання поставлених завдань, а також для відповідей на запитання членів Екзаменаційної комісії та інших осіб, які присутні на захисті. Прилюдний виступ студента триває 7 хвилин з допомогою презентації, розробленої у програмі Microsoft Office Power Point. Екзаменаційна комісія оцінює кваліфікаційну роботу з урахуванням її змісту і результатів захисту, а також висновків наукового керівника і рецензента. Результати захисту магістерських робіт оголошують у день захисту
-------------------------------------	--

4. Матриця відповідності програмних компетентностей освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)» дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комуні- кація	Автономія та відповідаль- ність
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого	+	+		+
ЗК2. Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію, спілкуватися з представниками інших професійних груп		+	+	+
ЗК3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираженн.	+			+
ЗК4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети			+	+
ЗК5. Здатність до генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості			+	+
ЗК6. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним	+		+	+
Фахові компетентності				
ФК1. Здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні природничо-географічні, суспільно-географічні, картографічні, психолого-педагогічні знання й навички і поглиблювати їх упродовж життя	+			+
ФК2. Здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі з метою розширення й актуалізації географічних і психолого-педагогічних знань, пояснювати їх на різних просторових рівнях, працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом	+	+		+
ФК3. Здатність розуміти концептуальні засади та прикладну спрямованість формування краєзнавчої та туристичної компетентностей здобувачів закладів загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти	+			+
ФК4. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в географії та в освітньому процесі з географії, використовувати інновації та різноманітні підходи до розв'язання проблем у професійній діяльності упродовж життя	+	+		+
ФК5. Здатність здійснювати констатувальне, формувальне й формувальне оцінювання результатів навчання учнів та/або студентів на засадах компетентнісного	+	+	+	+

підходу, забезпечувати самооцінювання, взаємооцінювання та аналіз результатів навчання в змішаному режимі навчання				
ФК6. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати нові електронні освітні ресурси, застосовувати ГІС технології в освітньому процесі	+	+		+
ФК7. Здатність аналізувати закономірності розвитку географічної оболонки, суспільно-географічні закономірності та проблеми різних географічних регіонів Землі відповідно різноманітності їхніх природних і економічних умов розвитку та формувати таке вміння в учнів та/або студентів	+			+
ФК8. Уміння знаходити й аналізувати, накопичувати й використовувати в освітньому процесі географічний навчальний матеріал, поміж якого краєзнавчий		+		+
ФК9. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями та/або студентами і педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; залучення різнопрофільних фахівців до освітнього процесу на засадах партнерства та інклюзивної освіти				+
ФК10. Здатність планувати та організовувати освітній процес з географії, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів та/або студентів в онлайн і офлайн режимі навчання, стимулювати освітню вмотивованість і розвивати їхнє критичне мислення	+	+	+	+
ФК11. Здатність організовувати дослідницьку діяльність учнів та/або студентів на засадах академічної доброчесності; спрямовувати їх на навчання й самовдосконалення впродовж життя	+	+	+	+
ФК12. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя	+	+		+
ФК13. Здатність формувати в учнів та/або студентів культуру здорового та безпечного способу життя, зберігати власне фізичне й психічне здоров'я під час освітньої діяльності як в офлайн, так і в онлайн режимі навчання, у повсякденному житті	+	+	+	+
ФК14. Здатність розвивати емоційний інтелект, вміння застосовувати прийоми психоемоційної саморегуляції та протистояти стресам і професійному вигоранню	+	+	+	+
ФК15. Здатність використовувати професійно профільовані знання і практичні навички організації туристично-краєзнавчої роботи відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного і медичного забезпечення	+	+	+	+

5. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)»

Програмні результати навчання	Компетентності																						
	Інтегра льна	Загальні						Фахові															
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
ПРН1. Володіти концептуальними засадами географічних і психолого-педагогічних наук, методологією наукових досліджень	+	+	+		+		+	+	+		+	+		+	+	+	+		+		+		
ПРН2. Орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі, працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом	+			+				+	+				+	+									
ПРН3. Знати вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти, типовими освітніми програмами і визначати на їхній основі зміст предметних географічних компетентностей, контролювати й оцінювати рівень їх досягнення	+	+			+		+					+				+							
ПРН4. Аналізувати, інтегрувати і узагальнювати природні й соціально-економічні закономірності формування та функціонування географічної оболонки Землі	+	+		+				+	+	+				+	+								
ПРН5. Демонструвати у практичній діяльності володіння комунікативними навичками, проявляти емпатію, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня	+		+		+							+										+	+
ПРН6. Добирати доцільні методи, методичні прийоми, форми і засоби навчання географії відповідно до мети й завдань навчальних занять, вікових та інших індивідуальних якостей і особливих потреб учнів та/або студентів	+	+	+	+			+											+	+				
ПРН7. Знати зміст і особливості сучасних педагогічних технологій компетентнісного, особистісного й інтегрованого спрямування та застосовувати їх із метою навчання географії,	+		+		+	+						+	+		+			+	+				

процесі географічний навчальний матеріал, поміж якого красзнавчий																						
ПРН15. <i>Організувати та проводити</i> позанавчальну роботу здобувачів освіти географічного, красзнавчого, туристського або іншого фахового спрямування	+	+			+					+		+		+						+	+	+
ПРН16. <i>Здійснювати</i> різні види планування освітнього процесу з географії, організувати навчальні заняття різних типів, на яких застосовувати як традиційні, так й інноваційні технології навчання учнів та/або студентів	+		+		+	+				+			+		+	+	+			+		
ПРН17. <i>Застосовувати</i> наукові методи пізнання, елементи теоретичного і експериментального дослідження в професійно-інноваційній діяльності, навчатися й самовдосконалюватися упродовж життя	+		+		+	+	+	+	+	+		+								+	+	+
ПРН18. <i>Організувати</i> дослідницьку діяльність учнів та/або студентів на засадах академічної доброчесності, спрямовувати їх на навчання й самовдосконалення впродовж життя	+	+				+							+		+	+	+					
ПРН19. Використовувати професійно профільовані знання і практичні навички організації туристично-краєзнавчої діяльності відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного і медичного забезпечення	+		+	+		+				+		+	+	+	+	+	+			+		+

6. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Освітні компоненти/ компетентності	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13
ЗК1		+									+	+	+
ЗК2			+	+						+	+	+	+
ЗК3				+	+			+	+	+	+	+	+
ЗК4		+		+		+			+		+	+	+
ЗК5	+				+	+			+	+	+	+	+
ЗК6	+		+								+	+	+
ФК 1			+	+	+	+	+	+	+				
ФК 2			+	+			+	+	+				
ФК 3			+				+	+		+	+	+	
ФК 4	+			+	+				+		+	+	+
ФК 5			+	+	+				+		+	+	+
ФК 6						+				+			
ФК 7							+	+					
ФК 8					+	+	+		+	+	+	+	+
ФК 9			+	+	+				+		+	+	+
ФК 10					+				+		+	+	+
ФК 11	+								+				
ФК 12				+	+				+		+	+	+
ФК 13		+	+							+	+	+	+
ФК 14			+	+	+				+		+	+	+
ФК 15										+	+	+	+

7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Навчальні дисципліни / ПРН	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13
ПРН1			+	+	+		+	+	+				
ПРН2						+	+	+		+			
ПРН3					+				+		+	+	+
ПРН4						+	+	+		+	+	+	+
ПРН5	+		+	+	+				+	+	+	+	+
ПРН6			+	+	+				+				
ПРН7				+	+				+	+	+	+	+
ПРН8			+	+	+				+				
ПРН9.				+	+				+		+	+	+
ПРН10	+					+	+		+				
ПРН11		+	+	+	+	+			+		+	+	+
ПРН12			+	+	+				+				
ПРН13			+		+				+		+	+	+
ПРН14	+					+	+	+		+	+	+	+
ПРН15		+			+		+	+	+	+	+	+	+
ПРН16				+	+				+				
ПРН17	+				+				+				
ПРН18	+						+	+					
ПРН19		+								+	+	+	+

Гарант освітньої програми

Любов ВІШНІКІНА